

ДІЛО

виходить щоденно передпол.

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ: Львів, Руська 20, II. пов. Конт. почт. шиф. 143.322. Адреса для телеграм: "Діло" Львів. Нач. Редактор приймає від 10—11 год. черговою. Реклама не приймається.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА: Щомісячно в гроші 2,000.000 Мп. ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голландії, Бельгії 10 фл. фл., Італії 10 л., Німеччині 4,000.000 м. марок, Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. корон, Румунії 100 лей, Болгарії 50 л., Австрії 4,000.000 ш. Швейцарії 10000 шв.</p>	<p>В спосіб оголошеннях повертається до Адміністрації. ЦІНА ОДИНОГО ПРИВРІТКА 100.000 Мп.</p>
--	---	---

Видав: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“.

Начальний редактор: Д-р ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ.

Товариство взаїмних
обезпечень

„ДНІСТЕР“

У ЛЬВОВІ
вул. РУСЬКА Ч. 20.

на підставі одержаного з Міністерства скарбу дозволу приймає до об'єкту будинки, катки і господарські дрібнички, меблі, одягу і білизни, збірки в селі і в селі, худобу і т. п.

В АМЕРИКАНОСЬКИХ ДОЛЛЯХ.

1223

Політика струса.

відносно конкретної і негайної можливості відновлення дипломатичних зв'язків між союзними і Францією. У розмовах з політичними тутешніми чинниками по за економічними користями для Франції при зближенні зі союзними, Лексх зручно торкався і політики. „В наших колах — казав він — є сильний нахил до Німеччини, який все росте і росте. Останні події в Німеччині мають зблизити ще тісніше наш уряд з Берліном — що звичайно є загрозою для всіх нас франкофілів“.

Лексх шукав нагоди, щоб достати аудієнцію у Поанкаре. Оліве відомо фінансова особа, бувши міністр і сенатор Демоклі прохали побачення для Лексха у Поанкаре, але останній не захотів його прийняти. Всеж один вищий урядовий міністерства з титулювання ім'я на свою черговому докладі почав викладати Поанкаре погляд Лексха; з перших же слів Поанкаре перервав його, не бажаючи нічого чути. Урядовець, старий дипломат, зрозумів, що занадто швидко це ставить російське питання, і — про це вперто кажуть — нас податись до димісії. Всеж Жан Гербет, зв'язаний з цим урядовцем дуже інтимно, видрукував у „Темра“ вступну статтю про нав'язання зносин з Росією. Треба додати, що Гербет і урядовець у дуже добрих зносинах з Бенешом, роля якого в переговорах Росії з Францією має бути рішучою і цікавою.

А проте Лексхові неофіційним шляхом дали до зрозуміння, що Франція не хоче жадних посередників. Російський уряд має у своєму розпорядженні прямиї шляхи радіо, через які повинен звернутись до Парижа. При чому уряд мусить ясно і недвозначно заявити, що він має дозволити борги й принцип компенсації французьких громадян, що були ограбовані в Росії. Але Франція не задовольниться тільки словами, а почекає відповіді у цьому дусі фактів. При таких умовах можливі переговори“.

27. грудня Лексх виїхав у Москву, хоча не добившись аудієнції у Поанкаре, але бодай, маючи точну відповідь французького уряду щодо пропозицій союзними.

Ось відомості про місію Лексха, які в міг зібрати в найбільше компетентних колах і за достовірність яких беру повну відповідальність. *Львів Борщев.*

Франція і Совітський Уряд.

Місія Ол. Лексха.

Париж, 3. січня 1924.

Даючи досить легко дозвіл на візит у Францію так званим „спеціалом“ і економічним представником, французький уряд до останніх часів відмовляв у візі партійним союзними діячам комуністам. Тому політичні париські кола були здивовані, коли вслід за Шейнманом вкінці листопада в Париж прибув за дозволом уряду Олександр Лексх. Зі відомих йому відомостей видно, що Лексх старий партійний діяч, хоча має не більше 36 років; в партії був ще до 1917 р., коли жив на еміграції у Франції. Приятель Фрумкіна, комісара „Внутрторга“ і одночасно Красіна, комісара „Внешторга“, які між собою сварилися. Лексх зумів рік тому наблизити одного до другого. Красін знав його як „генерального

секретаря у „Внешторг“, де Лексх між іншими керував французьким відділом. В той час, як Фрумкін вважається германофілом, а Красін — англофілом — Лексх вважається у Москві франкофілом. Тому сам приїхав на час відсутності Скобелева, якого викликали в Москву на візит. Але Лексх приїхав з особливою місією: поспробувати грунт

Пр. 21.24. В імені Річності Польської! Суд окружний кримінальний у Львові рішив на вимогу Прокуратури Державної, що заміст часопису „Діло“ число 4 з дня 4. січня 1924 р. в статті під заголовком: 1) „За сорок літ“ з уступів між словами: „за поліцію“ і „Отже до гарту“; 2) „Безпосередньо наступуючі відомості“ в уступі між словами: „політичний вплив“ і „Державна внутрішня справа“ в собі єсть в § 66 а) з. в. уступ довшому в дані 31. січня 1924 конфіскації за образливість і закликом „вплив“ і „вплив“.

ного завладу і видав по думці § 403 з. в. наказ дальшого поширення того друкованого писма. Заразом видав наказ відповідальному редактору той часопису, щоб не рішався помістити безплатно в найближчій числі і то на першій сторінці. Незадоволення того наказу потягас за собою наслідки передбачені в § 21 зак. друк. з 17. XII. 1923 д. в. д. № 6 ек 1923, а іменні засудження за переступство на грошину до 4,000.000 Мп. — Львів, день 1. січня 1924.

(Підпис секретаря)

Визнання С. Р. С. Р. і російська еміграція.

Європа стоїть на передодні визнання Союзу Соціалістичних Радянських Республік de iure, а російська еміграція створює всіма силами статі на перешкоді тому визнанню.

С безперечно і між тою еміграцією люде, які стараються перенестися в становище західних європейських держав та оправдати їх політичну лінію у відношенні до большевиків. Означе більшість є протилежної думки.

Еміграція каже: Безперечно для Заходу Росія необхідна. Необхідна вона як ринок збуту, необхідна як невичерпане джерело сировини, хліба і т. д. За те на їх думку потрібна Росія для большевиків. Для них Росія лише засіб, а мета — радянська влада на заході Європи. Через це й пересторога для Європи перед експериментом з визнанням. До тепер Захід допускав рух своїх горожан на Схід, але не дозволяв на такий же зі Сходу на Захід. Коли визнання стане фактом, цей спосіб стане негідним. Захід мабуть захоче надією, що большевицька небезпека для Заходу не існує. На ділі однак так не буде. Бо большевизм одержить вільний доступ до своїх горожан до кожного європейського краю і будуть там большевики робити свою роботу. За те Захід рівнож одержить не лише вільний доступ до Росії, але й привілеї, полехи, концесії і т. д. в краї, де визнаний ним уряд не признає ні одної з тих основ, на яких побудоване все державне життя Заходу. За всі полехи, привілеї та концесії він буде примусений платити, а плата ця піде вся на поширення та заході ідей, від яких так довго заважало боронитися по нинішній день.

Не можна визнати большевицького уряду з моральних причин — кажуть одні — бо большевики „розбитаки“ (разбойники). Не можна визнати з причин чисто правних — кажуть другі — бо в большевицькій владі немає правової бази. А не має її як з огляду на її походження так з огляду на її принципи. Накінцець є й такі, які кажуть: не можна визнати большевиків, бо це негідно для російської еміграції. Бо як же можна визнати режим, що стоїть в противорічності з основним принципом всякої державності будучи урядом зникаючої меншості народу.

Нічого спільного не має мораль з політикою — кажуть безсторонні — большевиків мусить Европа ви-

знати, бо це їй вигідно, бо так накаже їй політика. Треба визнати большевицький режим, бо того хоче російський народ, бо цього потребує зруйноване російське народне господарство. Визнати, бо це єдиний спосіб усмирення большевизму. Через визнання de iure він провалиться, а нього сліду не буде.

Та найгіршіше, бо на весь світ розкритався проти визнання большевиків російський париський торговельно-промисловий і фінансовий Союз. Він могутий грошми та впливами посилає з одної сторони подяку Куділажєєву за його протибольшевицьке становище, а з другої сторони шле письменну пересторогу для Мусоліні перед визнанням, бо визнання це протворічить ідеям фашизму та політиці Мусоліні. Накінцець цей „всемогучий“ Союз грозить цілій Європі, що коли вона визнає большевиків, то з приходом до влади правдивого законного російського уряду цей останній ніяких уступок чужинцям в Росії не зробить.

„Нулі туртрегерів“ вшк поляк в.

„Слово Польське“ помістило цими днями (7. січ. м.) велику статтю п. з. „Про т. зв. вуску азбуку“. Вона є менш більше переаркуом з „Газети Вагшчск ої“, в якій відомий спеціаліст від перехрещування цілої української культури на польську віру та національність. Фр. Равіта Гаєронські нараз чомусь-то зацікавився історією нашої азбуки. Просто очам своїм не віриш, коли читаєш філологічні міркування на тему к и р и л и ц і, гражданки і латинської азбуки з історичними даними, заголовками, призначеннями Колларєвського, Квітки (Kwinty), Шевченка, Драгоманова, Франка.

Автор цитує дуже дбайливо всі місця дотичних письменників, які давали докази за заведенням у нас латинської азбуки. Якаж мета цієї вседо-філологічної бавіканини? Послухайте кінцевих висновків: „Введення латинської азбуки до руської літератури має величезне значіння, культурне та політичне. Коли б за прикладом польських Русинів (!), Русь за Збоучем прийняла також латинську азбуку, то це був би більший і доцільніший крок до

Велика Україна.

Приватна торгівля на Україні.

Український Народний Комісаріят внутрішньої торгівлі закінчив дослід над розвитком приватної торгівлі. Виявилось, що в порівнянні з попереднім півроком 1923 р. приватна торгівля зменшилася вдвоє. Причина цього явища заключаються в кризі збуту та в податкових тягарях. („Московські Ізвестія“ ч. 2).

Український лев.

„Торгово-промисловий Газета“ ч. 293, повідомляє, що на Україні леву зовсім не продають селяне. На ринку його цілком не видно тому, що його використовуює населення для домашніх потреб.

Причину того, що не всі що повністю складають обовязковий і проц. податок на „Рідну Школу“, добачує дехто в недостатці екаекутив. Це не вірно. Для нас національна карість і громадянський обовязок повинні бути більшим авторитетом, ніж багнет чужого жандарма.

самостійності, ніж малом’стечковій революції та пропаганди. Був би не з одного боку доказ зближення Русинів до латинської культури, а з другого боку удар звернений проти нероздільності Росії і перший політичний крок для зрівняння з Русією“.

Як бачите, вшехполчки виступають у новій ролі благородних „культуртрегерів“. Вони самі журяться тим, щоби ми якнайшвидше приабали собі західно-європейську культуру. Одного дня доказують, що ми є збаламученою бандою, що ледви бурмоче хлопським жагоном, а на другий день хотять нас переконати, що ми нічим не рижнімося від них... хіба азбукою. Треба дивуватись, що п. Дімовскі не поставив на Мировій Конференції пропозиції, щоби всі народи прийняли правила польського правопису!

З польських справ.

„Виволоки“ демаскують розвізання союму.

Як почас „Хвіта“, „Визволеня“ буде домагаг-ся розвізання теперішнього союму і розітвання інших виборів.

В звязку зі справою кандидатури Пасулського на пост шефа ген. штабу польська лінія щораз більше зважляється. Не виключає, що вона буде звагати до повалення теперішнього польського кабінету.

Між иншим очени до огню ділали вони і наші визначного хіміста Якімова іншесть ром різниціта.

Польський сенат.

11. січ. польський сенат приняв в третьюму читанню закон про поновлення.

Після дебати над законопроектом про примусове приволозювання дорожнього мірника в підвищенні голосувалисядешевше 42 голосами проти 32 голосами принята завою без змін, а вільтак принято всі поправки комісії до цього закону.

Між иним поправками є: щоби в арт. 1 принято постанову, якою звільняться д під діями закону внастаті, що атрудняють до 4 робітників; поширено силу закону на заклади виробничих громад; введено поправки, якою заступається релігію до шведарського франка на розліцію золот. франка; перевірено уступк привателесменного проспекту, що приволозлася не мусить приморозювати відзнаки вощі, які є потрібні у відношенні до привателесменної плати; дальше введено, щоби при зважорозоранні гаробітках не обовязував доріжничий мірник і зміну, що суда мають признавати зважорозорані квоти. Висні принято іно рішення, в якому закон входить в хиття, день 15 січня с. р.

Совітська Росія.

Чічерін відіривається „Комінтерну“.

Підчас всесоюзної наради представників „Визволення“ промовляв Красін, в кісьмі його Чічерін, котрий між иним заявив ось що: Вороги большевиків говорять, що зрівняння торгівлі служить соціалістичній справі до агітації і що соціалістичні купці, то тільки політичні агенти. Я заявляю, що між совітськими урядом і „Комінтерном“ нема нічого спільного. Совітський уряд не відповідає за чинки „Комінтерна“. Це дві організації, які працюють незалежно від себе. Всі поголовки про комуністичну агітацію совітських торговельних представників за кордоном — це брехня. Совітська республіка потребує тільки намірених мирних відносин з європейськими державами і совіти очиняють все, що може бути причиною конфлікту з Європою. Нашим счасним завданням — подбати про визнання совітськими європейськими державами. Цей акт нам необхідний не як етикетка, але для облекшення торгівлі і приспівення розвитку зруйнованих сов. республік. Але всеж така ми не будемо трактувати визнання сов. уряду як милостиню і ласку та не підємо за ту ціну на жадні уступки капіталістичним державам.

Сталін про дискусію в комуністичній партії.

В розмові з кореспондентом „Роста“ генеральний секретар Центрального Високого Комітету Комуністичної Партії Сталін заявив:

„Аж на найближчій всесоюзній партійній конференції зробиться відсуток дискусії, що ведуться в лоні комуністичної партії. Все сьогодні можна ствердити, що становить Центрального Комітету одобрється процентами всіх членів комуністичної партії. Вороги совітського уряду намагаються пошорити сплетні про розвал комуністичної партії і ослаблення совітської влади. Така оцінка дискусії між членами ком. партії є смішна. Дискусії і непорозуміння між комуністами тралітні.

В. МУДРИЙ.

Від знаком „нелегалівщини“.

Починни до історії Українського Високого Шкільництва у Львові (Продовження.)

Так то і „звершилася“ невелика, що правда, але все таки криза в складі кураторії. Для зрозуміння того, що ця криза була насправду левелика з огляду на всю справу Високого Шкільництва, слід дати деякі пояснення. Представники „галицько-руської організації“, як і всі інші члени кураторії мабуть згідно зі звичаями всіх сучасних європейських парламентів займалися так званими принципіальними балачками та деклараціями, що в розуцілюю всіх членів Кураторії означало працю, і більше нічим. Економічним забезпеченням Високих Шкільців займалася українська студентська молодь. Молодь, що гуртувалася біля „галицько-руської організації“ користалась з всі університетських вигод і невигод, словом зі всіх „благ“, але сама, мимо обітниць, від початку по нинішній день, наскільки нам відомо, для економічного забезпечення Українських Високих Шкільців нічого не зробила. І це слід підкреслити. Такий стан тривав до тепер. Через то і криза, про яку ми згадали, на справу Високого

Шкільництва не мала значного впливу. Все осталося як було. Уступлення двох представників рат екселленсе політичної організації, якою був „Руський Ісполнительний Комітет“, а які форсували за всяку ціну аподітичність університетського питання, не підірвав в цьому випадку авторитету Кураторії і з політичного боку.

VII.

Коли в нас йшла так важна робота біля університетського питання, то не без інтересу буде бодай кількома словами згадати про це, що тоді роблено для цієї справи Поляками, та як до неї ставилось польське громадянство.

Нашому громадянству відомі ці заходи, які робили польські офіційні круги в університетській справі через відомого гр. Лоса. Він пробував навазати з Українцями переговори в тій справі в краї та за границею. Коли йому це зовсім не вдалося, то ужив до цього посла „з польської ласки“ кс. Ількова. Лист Ількова адресований до тодішнього ректора українського університету д-ра В. Щурата понав у пресу. В ньому заповідав Ільків приїзд гр. Лоса до Львова для університетських переговорів з Українцями від імені польського уряду. Гр. Лос дійсно до Львова приїхав, але не вважився починати перегово-

рів. За те вважав він за вказане помістити в „Слові польським“ з 4. березня 1923 р. спростування, що нема в нього й не було від уряду ніякого мандату для переговорів з Українцями про університет.

Однак на спростуванням не скінчилось. Гр. Лось удавався до Впр. о. крилошанина Войнарівського з жалобою на д-ра Щурата, що зробив йому велику прикрість, опублікувавши лист Ількова. В листі до анкети з 20. травня 1923 р. о. Войнарівський пише про це так: „Коли прийшла до мене гр. Лось три дні пізніше, я поінформувавшись в цій справі, заявив йому, що наша суспільність переконана, що він хоче всю університетську справу вбити, бо послугується тими ж каналами, як Ільків, через що всі його заходи виходять в очач української суспільности в фальшивому освітленню. На це граф Лось заявив, що Ільків його фальшиво поінформував. Ільків вповняв, що є близьким кривним д-ра Щурата і що остає в безперервній та дружній переписці з ним. Накінцець гр. Лось просив, щоби університетський Сенат в якнайкоротшому часі віднісся в цій справі до президія Ради міністрів у Варшаві, бо на посітку тої справи йому дуже залежить“. На тому й закінчилися заходи гр. Лоса в цій справі.

Дещо пізніше звертався в цій

справі від уряду ген. Сікорського знов до д-ра Щурата д-р С. Данилович, та старався наклонити Сенат до переговорів з названим урядом. Мабуть тому Сікорський так дуже хотів, не скажу вирішити, але почати щось робити в цій справі, бо зближався кінець його влади. Трохи відсунути той кінець надіявся він мабуть за ціну університетських переговорів з Українцями, бо ходило тут про голоси української парламентарної репрезентації для його піддержки.

В звязку з цією місією Лоса Ількова почала справою інтересуватися польська львівська преса. Для нас перш за все будуть цікавими голоси, які роздавалися із сторінок вівофіційного польського львівського органу „Газети львовської“. Там підходили в тому часі до справи з різних боків. Перш за все вказувалось на необхідність заснування університету для України з державних мотивів. Коли буде державний університет для України, тоді „держава здобуде евіденцію та контролю над вихованням бодай частини своїх горожан, що входить в склад національних меншостей, чого до тепер вона зовсім не має“. (Газета львовська“ ч. 59. 14. III. 1923)

(Продовження буде.)

НОВІ ШКІЛЬНІ ПОВІДОМЛЕННЯ ДЛЯ ШКІЛ У. П. Т.

які вийшли в друку і продовжують

в Книгарні Станіславського Інституту в підданні **Українського Педагогічного Товариства, Львів, Руська ч. 3.**

рок дешевіше на одній тоні від того, що призначено для класу. Наставляється питання — чише „Дзвінчик молодий“ — чому на в краю платимо за те саме вирібля 18 міліонів до оди, коли його калькуляція для експорту на 34 міліони? Та відомо, що на це питання „Дзвінчик“ не нахдить, зате підкреслює здогади, що це мабути для того так діється, щоби заграничні фабричні підприємства могли легше конкурувати з такими польськими.

Дня 20 вересня 1923 нагній суд в Золочеві засудив на кару смерті трьох молодих Українців: Ілька Скочальса і Микола Ковале, селяни зі Зборівщини і Олексю Павлишина, ковала зі Золочева, двох перших за підпал польських фабрик, останнього за підпал бомби на залізничному шляху біля Золочева, котра навіть не вибухла. Внесли оборонцями просьби о помилуванні президент Войцеховський не узгодивши і всі трьох тогож дня розстріляно на подвір'ю золочівської в'язниці. Оборонці засуджених за смерть (д-р Степан Баран з Тернополя — обор. Скочальса, д-р Леа Ганкевич і Львова — обор. Ковала і д-р Лев Хоминський з Каміньки Струм. — обор. Павлишина не опустили їх до кінця і розсудувалися з ними, віддали їх аж на місце страчених. Як раз з приводу цього, що згадані оборонці розсудувалися зі своїми клієнтами перед їх смертюю каленю, висі інтерв'ю в собою відомий українці д-р Прушинський, каваючи потичення до відповідальності всіх трьох оборонців. Генеральна прокуратура віднеслася до п'явської палати адвокатів і ця виточила дисциплінарну осім згаданим вище адвокатам за невідповідне поведіння.

Коммерційське тарифа. З дням 1. з. м. обов'язує отсь тарифа: за чищення кухні в приватній: змах 40.000, кухні в закладах і геста-раціях 150.000, дзвички 80.000, залізної кошарової печі 48.000, дзвички руди і від залізної печі за 1 метр 15.000, кафельної тріквалової печі 300.000, петикаланої 450.000 мп. — За одноразове чищення зашифрованої кухонного комана разом з чищенням і устуненням садки з комана: в партрорній домі 15.000, в-поверховій 21.000, в-поверховій 30.000, в-поверх. 45.000, в-поверх. 60.000, в-поверх. 75.000 мп. — Комерс обов'язаний мати при собі крім кон-рольної книжки, в якій має бути потвердження кождоразове чищення комана, також тарифу, і на домагання сторін показати її.

Радичня банного персоналу. Коак класі фінансові інституті приготували план редуції урядовців, яка має обняти 30 процент урядовців, головним чином жінок.

Присяжні судді у Львові. До 1. январної каленній суду присяжних, яка розпочинається дня 28. січня, вильосовано: Головні судді — Архид Натан, реставратор, Броневськ Генрик — власник реальности, Дедзімскі Людвіг — столяр, Фолта Юзеф — реставратор, Гас Якуб — власник реальности і тесляр, Гавриш Юліан — приватний урядовець, Геллер Франц — власник реальности, Краснопольскі Юзеф — власник реальности і золотник, Мур-винськ Влад-слав — співавсяк будівельних закладів, Незадовскі Стефан — інженір, Новак Юзеф — купець, Ридлі Кароль — власність реальности і маляр, Рубчинськ Владислав — інженір, Савей Тадеуш — купець, Сарторі Ян — рушник-кар, Стаднік Ян — власник реальности і ковал, Стель Альфред — купець, Тенчаровскі Альфред — дир. видавництва Оссолівеус, Том Макс — промисловець, Точискі „Габдан“ Юзеф — власність реальности, Точискі Казимір — купець, Тильскі Людвіг — різник, Унгер Ев. — ритонник, Вехлер Ляер — власність реальности, Вайх Бром — шлюсар, Вайс Мазр — купець, Вайд Геронім — шукорник, Вітман Ян — шакар, Забельскі Антон — співавсяк фабрика і власник реальности, Замайскі Франц — інженір, Зандер Станіслав — власник реальности, Журовскі Станіслав — урядовець Зем. Кред. Банку, Дроновіч Брон — власність реальности, Крижштофан Л — власність реальности, Зегарльскі Казимір — власність реальности, Грін Владислав — зир-фабрика „Глек“. — Присяжні заступники: Халер Леонард — промисловець, Цвенарскі Станіслав — блхар, Фабян Генрик — шинкар, д-р Фейлес Кар. — урядовський банку, Фукс Йосиф — фризєр, Гембаржевскі Л. — банковець, Зингер Ян — власність реальности і агент торговельний, Скурскі Генрик — урядовський банку, Славк Каз. — блхар.

Нові плати в середніх школах. Польське міністерство освіти доручило шкільним кураторам негайно побрати за перший шкільний рік 1923-24 від учених і учениць державних середніх шкіл отс одразу ученик, прийят, а бж-

шкільні році до даної школи мають зложити 400.000 мп., всі на фонд ігор і забав по 4.000 мп., а крім цього „чесно“ 6 міліонів мп. Від цього „чесно“ можуть бути звільнені діти державних урядовців військових в чинній службі та інваліди, на скільки виказують добрі поступи в минулі та в повеченню. Виняков м'ють бути звільнені діти убогих батьків. Число звільнених в одній класі не може перейти 40 процент учеників.

Дописи.

Станіславів. Повторне віче в справі переслідування українського шкільництва. В неділю дня 23 грудня 1923 відбулося в Станіславіві, в сали „Сокола“ о год. 1-їй полов. велике віче українського громадянства, скликане повітровою наглядною організацією з метою заложити протест проти переслідування українського шкільництва і воінформування громадянства про стан нашого шкільництва.

Точно о годіні 1. полов. зібралося в сали „Сокола“ шкільницька громада Українців з повіту. Переважало наше свідоме селянство.

Віче отворив повітровою організатор адв. д-р Ю. Олексинський, зазначаючи, що такжє сучасне поворження нашої шкільництва дає точок народній повітровою організації скликати це віче, а що шкільництво се справа всеукраїнська, за котрою стоїть весь народ без різниці партій, тож на віче спривонено членів всіх українських партій, а численна участь у вічу (велика зала не в сали була помістити учасників), се доказ, що цілий народ розуміє вагу рідного шкільництва і зуміє за него постяти.

На внесення в. Поліка вибрано до президій заступників всіх українських партій, а іменою президентом адв. д-ра Леа Бачинського, а заступниками в. С. Столярчука з Каміньки-Струм, в. С. Веретку з Волочинця і в. Оліверика зі Станіславова.

Обняши провід д-р Л. Бачинський, повідомив збори, що референт в. Личинський іза перешкоди не прибув на збори, про що повідомив телеграмом, котра настигла крива через самий відкритий віча. Супроти того голос забрав адв. д-р Ю. Олексинський, який в довший промові представив присутним значіння шкільництва, зв'язання нашого народу до освітлення свого шкільництва, стан наших шкіл народніх, середніх і вищих, як державних так і приватних та поставив слідуючі резолюції:

Віче українського населення станиціславського повіту домагаться основання українських державних шкіл всюди, де живе наш народ;

Віче домагаться віддання управи всіх українських державних шкіл виключно українському народові через утворення української шкільної кураторії;

Віче визнає всіх Українців відповідати об'явленим жертвами українськй привати школи.

Віче протестує проти вносення назви „український“, що єдино відповідна означенню нашого народу і його мови.

Над рефератом розвинулася дуже оживлена дискусія, в котрій екпативно надужиття і переслідування у відношенню до нашого шкільництва, а забірала і свій голос мп.: Джус, Двороннова, Оліверик, Королюк, д-р О'Чинка і мп., але короною дискусії була вигодна промова д-ра Леа Бачинського, по котрій всі присутні встали і відспівали гимн „Ще не вмерла“.

Забрав не описав слово референт д-р Ю. Олексинський і по умотивованню з нагоди ювілею 25-літньої наукової і професорської праці проф. д-ра Станіслава Дистрияського, що ціле своє життя посвятив підготованню українського університету, поставив додаткову резолюцію: Віче Українців станиціславського повіту горько виїте професора д-ра Станіслава Дистрияського з його ювілеєм наукової професорської і горожанинської праці, бажая йому як найскоршого повороту до краю, на наш університет і уповажнюю прерадію віча перестати йому іменем віча бажання з нагоди ювілею.

По скінченню дискусії подав президент віча резолюції під голосування і всі

принято одностайно серед грівних і доготорувалих оповіств.

Віче закінчє короткою програмою представників, а присутні виставили з мійсь відспівали серед загального запалу і одушевлення гимн: „Ще не вмерла“, „Не вора“, „Ми гайдаки!“ і „Лейт то вітер“. Великий адитт народа, який піднесений духа, який окричав оба віча, що їх устроєно в Станіславіві з кінця 1923 року (перше в справі виборів, друге тепершнє) розбудило наше шкільництво, котро тепер на 20 січня 1924 скликає вічоче віча в справі українського шкільництва і організації та ваприн'є праці нашого шкільництва.

3 листів до Редакції.

Високоповажний Пане Редакторе!

На протилі м. січня і лютого 1924 р. в різних містах Волині організується спеціальним Українсько-Болгарським Комітетом, під проводом українського представника в Софії в. Дроговерського, зібрання, на яких українські болгарські публіцистичні прочитують реферати про Україну, її духу і матеріяльну культуру і національне відродження.

А що у кожному зібранню буде реферат про українську пресу і видавничий рух, комітет дозволяє собі просити Вас прислати для влаштування вистави вітальних вітальних часописів „Діло“ і „Свобода“. Маючи на увазі, що Болгари майже зовсім не ознайомлені з українським видавничим рухом, уладження такої вітальної вистави прависе велику користь.

За все прислає, Комітет, коли не необхідно, постараться повернути належні гроші і крім того кожній часопис одержить від болгарських прихильників відповідний допис.

Прокрамо сповістити таким чином українським видавцям, яких адреси не вказано. Багато одержати також каталогів видань, календарі, збірники і инше.

Газети, каталоги видань, календарі, збірники і не просимо надсилати на адресу: Вулиця, Борща, ул. Царя Крузь, № 11, Українська Легация (для Комітету), Софія, 28. грудня 1923.

За Комітет: (Підпис нечужий).

Від Редакції: Подаємо на бажання до відома українських видавців з тим, що в нашому інтересі є припорозитися до нього.

ОПОВІСТКИ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Український театр під дир. Іоана Ногутана.

Регістри — Сала Славко. Вісторок 15. 1. „ПАМ'ЯТ НАРА“. 2-2

На фонд преси зложили в Чл. Інж. Евген Гелер, Карпелев Гута 50, Василь Овчаренко 40, Український робітнич. клуб Число 50, д-р Мих. Новицький 150, З. Мп.: Марія Тимків, Косів 500.000, Чатадзев Проміт. Дога військова 1.000.000, Госп. Лука Буда, Добропілля 250.000, о. Леа Ювичинський, Добропілля 300.000, з Народної Торговлі, Мостиска 1.050.000, з Червоного вузького переслава о. Воис 250.000, Петро Славк, Беліша 250.000, о. Іван Рогушиский, Шешорні 50.000, Мих. Народний, П'ятишаньська 200.000, о. К. Лушич, Надірна 2.000.000, Гринь Гетьман, Луцьк 200.000, д-р Леа Кужмичиньскій, Рудан 1.000.000, о. Приста-

НОТИ на скрапку, фортепьян, гітари і музеські хор, сольові пісні, висилка Музична Накладна д-ра ТОРБАН Львів, вул. Осоліських ч. 6. 1242 1-10

Ширіть наш часопис!

шевський, Плуца від. 250.000, о. Петро Левинський, Дятин 1.000.000, П. Буза Лаврик 50.000, о. Йосиф Ганкевич, Косів 100.000, Мелішів Н'соян, Свобода 300.000, Р. Тимкевич, Косів 100.000, Петро Славк судя, Борща 250.000, Федір Олексинський, Станіславів 13.000.000.

Пропанція Книги Сокола-Ветиха Отсею дорогою просить Станіслав Сокола Батька надсилати спожива. матеріяли, про соціально-січове життя, а рімнож скитання, щоб мож було видати пропанетку книгу. Решень збирани редакційного матеріялу до 1. березня 1924. Слети на адресу: Софія, Львів, Руська 20. — СТАР. ШИНА С-Б.

Важний Загальні Збори Інституту „Український Народній Дін в Волині“ відбуваютьсє дня 26. січня 1924 р. в театральній сали Народного Дому о год. 10 перед пол. зі значайним порязком вград. — Вільа. 1229 2-3

Ширіть наш часопис!

Дрібні оголошення.

БУВ НАЧАЛЬНИК „Народної Торговлі“ в молодій, гадкає послати. Ласкаві оголошення до адмістр. від „Прав“. 1234 3-3

ПОШУКУЮ інтелігентної жінки до помічни і вирука в домашній господарстві. Митять розумітися добре на куліні та огородництві. Успіє дуже користи. Зголошуватися до підписної, Софія Олексинська в Станіславів, вул. Голушиского 61. 1225 3-2

ПРОЦІПЕНТА гадить від 1. лютого с. р. кашильєні адвокати д-ра Гербоцького і д-ра Ексторовича в Чорткові, 1219 3-3

Приспийте передплату!

ОГОЛОШЕННЯ.

1201 4-10 **ДЕНТИСТ ЯКІВ НАСС** в. шпироб. дент. заведення проф. медьського ун-в. д-ра Болосевича, прийят в заведенню — вул. СИНІСТУСЬКА Ч. 17. — Штучні зуби в канучку, золоті післи американського системоу. Пациєнти з прорабій погоджується з найкоротшою час.

Легко заробить

той, хто зголошється до польпортуваннн **ДІЛА І СВОБОДИ**. Зголошення до Адміністрації Діла. Платити нікому немож.

Ольга Спеціальний скитт виробів пошитих і ушитих поручає на зиму виробити вовни і трікотній 1-ї класі Львів, РИНОК 20. 8-10

ВЛЯХУ білу, англійську, циннову, талом по-циновану, тошинську і красну поручає **С-ка Пель-Мет** Промисл.-Торгов. С-но Амц. дивізіон **Б. Г. Зайнфельд** в ВАРШАВІ 1248 1-1 **ВИДАЙ У ЛЬВОВІ, ВУЛ. ГРОДЗЬКІХ 6. Тел. ч. 1376.**

Винячно лише в театрі „КОПЕРНИК“ вистаєлює від надві 13. в. м. другу і послідну серію образу з циклу „Злощасна обручка“ в. в. **„Залізний гробовець“** велику сензачійну драму на 6 дія. — Хто ще не бачив першої серії в. в. „Злощасна ОБРУЧКА“ вистаєлює спеціально кінотеатр „УТІА“.